

ההורות שלך היא לא כמו של אבא שלך

- מספיק היה שאבא נותן לנו מבט בלי לומר מילה, וכבר ידענו מה הוא מצפה. פעם היה כבוד!
- אף פעם לא ראיתי את אבא כועס או מתווכח עם אמא.
- אני לא זוכר את אבא מרים אצבע בבית, ואף אחד לא חשב להתלונן.
- כשאבא היה נח צהרים, אנחנו היינו מסתובבים על קצות האצבעות בבית.
- אני לא זוכר שקיבלתי חיבוק מאבא, בטח לא כל יום. ועדיין מאוד אהבתי אותו.
- כשהייתי ילד, לא היה משהו אחד שאבא שלי לא ידע. כל דבר הייתי שואל אותו.
- כשאנחנו בביקור, אבא תמיד שואל אותי איך אני נותן לילדים שלי לדבר איתי ככה.

הזמנים משתנים, וכבר אחרי שני דורות יש הבדל משמעותי באורח החיים ובתפקיד שלכם כאבות. כשאתם קוראים את המילים האלה, סביר להניח שאתם בגילאי 30-50, יש לכם ילדים קטנים או בגיל ההתבגרות וההורים שלכם כבר בני 60-80. ההורים שלכם יכולים להשוות את האבהות שלכם לזו שלהם ולזו של אבא שלהם. מה השתנה ב-70 שנה האחרונות בישראל שמשפיע על היחסים בין אבות ובנים? זכרו שגם אם בבית ההורים שלכם הדברים היו מעט שונים אנחנו מדברים כאן על החברה הישראלית ככלל.

מי מחזיק בידע – לפני דור או שניים, לא היה משהו בעולם שאבא או סבא לא ידע לפנינו. הידע היה כתוב בספרים שאולי עוד לא ידענו לקרוא, והיה מצוי בניסיון החיים, שעדיין לא היה לנו כילדים. כיום, לילדים יש שפע של ספרים, תוכניות טלוויזיה, משחקים וידע מהאינטרנט שאנחנו לעולם לא ניחשף אליו ולעולם לא נבין אותו, כי הוא אינו נחוץ לתפקוד שלנו בחיים, אלא אם כן נקדיש לזה זמן.

הבדלים תפקודיים בין המגדרים – לפני דור או שניים, היה הבדל ברור בין מקצועות נשיים וגבריים. היה נהוג בהרבה משפחות שרק הגבר עובד, או שלפחות רק הגבר מחזיק בעסק או מפתח קריירה. גם מטלות הבית היו מחולקים באופן מובחן יותר בין גברים ונשים.

הבדלי אופי בין המגדרים – סרטים וספרים מהתקופה ההיא מראים בבירור איך רואה החברה את האופי הגברי. הם לא מדברים הרבה, שקטים או סוערים, קשוחים, לא נוהגים להביע רגשות, לא נוהגים לגעת או לחבק, מרוחקים ומסתוריים או קרובים ודומיננטיים. הם מפרנסים ויציבים, וגם "גיבורים" בשעת חירום.

כיום, יש ציפייה מהחברה הישראלית שהאבות יהיו שותפים מלאים ונוכחים בחיי הילדים. מצופה שאבות יכירו אצל ילדיהם את הצוות החינוכי, החברים, ההיסטוריה הרפואית, תחביבים, יכולות וקשיים. גם אם ההורים נפרדים, נפוץ ביותר מודל של הורות משותפת, ואז כל הורה עושה 100% מהתפקיד בחצי מהימים בשבוע. זאת אומרת, מצופה מאבות לדעת ולעשות הכול.

מתגברים

אני לא אהיה הוא – אם תעשו שיחות עומק עם אבא וסבא, תגלו שהדבר נכון בכל דור ודור. כל בן, בתהליך ההתבגרות שלו, מתבונן באביו ומחליט מה ירצה ללמוד ממנו ולחקות אותו, ומה הוא יעשה לחלוטין אחרת. זה חלק הכרחי מהתהליך שהופך אותנו לאנשים עצמאיים ונפרדים, שונים ממי שגידלו אותנו. המשמעות של זה היא שכל גבר ימצא את עצמו מתמודד עם מצבים חדשים, שאביו לא התמודד איתם. וכל גבר ימצא במרוצת השנים אילו תכונות אופי והתנהגות דומים לאלו של אביו, למרות שלא רצה בכך.

הזיכרון שלי הוא רק דרך העיניים שלי – כשאתה זוכר שהיה כבוד כלפי אבא, או שהוא אף פעם לא כעס, או שלא היה משהו שהוא לא ידע. דרך אילו עיניים אתה זוכר את זה? כילדים, אנחנו לא רואים את התהליכים שההורים שלנו עברו איתנו. אנחנו לא חשופים למחשבות ולרגשות הכמוסים שלהם. הפחד, הכעס והתסכול היו שם אצל אבא, אבל ילדים נוטים להיות מרוכזים בעצמם והם עדיין לא מספיק בשלים כדי להבין את התהליכים הפנימיים אצל האחר, וזה גם לא התפקיד שלהם. לכן, כשאתה חווה פחד, כעס, חוסר אונים ובלבול כאבא, אל תהיה כל כך בטוח שאבא שלך לא הרגיש אותו הדבר. אל תהיה בטוח שאתה היחיד שמרגיש ככה, רק בגלל שאתה לא רואה את זה אצל אחרים.

ההורות שלי היא ההורות שלי

אנחנו מציעים כי ההשוואה של ההורות שלנו לזו של אחרים, גם לזו של הורינו, חסרה את המורכבות של השנים שעברו והתפתחויות משמעותיות ביותר בטכנולוגיה ובכללים חברתיים. בכלל, עדיף תמיד להשוות את עצמנו לעצמנו. האם אתם מרוצים מהגדילה וההתפתחות שלכם? מה הייתם משנים ומה הייתם רוצים עוד ללמוד? מה שונה ההורות שלכם לילד הבכור, להורות שלכם לילדים שבאו אחריו?

אם אתם מחליטים להיות קפדנים יותר כלפי ילדיכם, או דווקא ליברלים יותר, עדיף שתעשו זאת כי זה מה שאתם מאמינים שנכון עבור המשפחה שלכם, ולא כתגובה ליחס שחוויתם אתם מאבא שלכם.

כאנשי טיפול אנחנו שומעים סיפורים רבים ונוגעים ללב על האבות שהיו לכם. ישנם סיפורי פחד ופגיעה וישנם סיפורי אהבה והערכה. אך מה שבטוח הוא שאין אבא מושלם, וטוב שכך! כל אחד מאיתנו הוא שדרוג או שיפור של הוריו וכל אחד מאיתנו עושה טעויות משלו. אבא מושלם זה אבא שמראש לא ניתן לעמוד בהשוואה מולו, ולא ניתן להבין כיצד הפך להיות כזה. כאנשי טיפול אנו רואים שהחוויה הטובה ביותר היא של גברים שסיפרו שאבא שלהם לא היה מושלם, אבל הוא השתדל להשתפר תמיד. היה חשוב לו להשתפר עבור עצמו ועבורם וזו הוכחה אמיתית של אהבה ומודל ראוי ביותר לחיקוי.

מתגברים

ככל שיעברו השנים, אתם תצברו ניסיון, וככל שתמצאו בכך, אתם גם תלמדו להשתפר כאבא. זה תלוי ביכולת שלכם להשתמש בכישרונות שלכם, לעבוד על החסרונות שלכם ותמיד עם חמלה עצמית, משום שלטעות זה חלק מתהליך הלימוד.

יום יבוא ותוכלו להסתכל אחורה בשביעות רצון ולומר – עשיתי את הטוב ביותר שיכולתי.

יום לאחר מכן יבוא הדור הצעיר שלכם ויאמר – הי! אני יכול לעשות את זה יותר טוב מאבא שלי!

הם כנראה צודקים.